

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	1
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

10410-2015 (041)

Vuoden 2016 talousarvioehdotus ja vuosien 2016 - 2019 taloussuunnitelmaehdotus

Tiivistelmä:

Kaupunginhallituksen tulee tehdä esitys kaupunginvaltuustolle kaupungin talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Talousarvioehdotuksessa lauta- ja johtokuntien alijäämäisen toimintakatteen kasvu on 0,5 % vuoden 2015 talousarvioon verrattuna. Vuoden 2016 tilikauden alijäämäksi ehdotuksessa muodostuu 15,3 milj. euroa. Talousarvioehdotuksessa kaupungin kunnallisvero- ja kiinteistöveroprosentit pidetään ennallaan.

Kh § 468

Kaupunginjohtaja Aleksi Randell ja johtaja Jukka Laiho 30.10.2015:

Lähtökohdat ja toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.11.2014 § 165 voimassa olevan taloussuunnitelman vuosille 2015-2018. Taloussuunnitelma on seuraavien vuosien osalta alijäämäinen ja talouden tasapainoa tavoitellaan vuoteen 2018 mennessä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi taloussuunnitelmakauden tarkistetut suunnitteluluvut 15.6.2015 § 124.

Koko taloussuunnitelmakauden aikana kaupungin nettokäyttömenojen kasvu on maltillisella tasolla. Tämän kehityksen säilyttäminen antaa mahdollisuuden saavuttaa talouden tasapaino ja nettovelkaantumiselle asetettu tavoite.

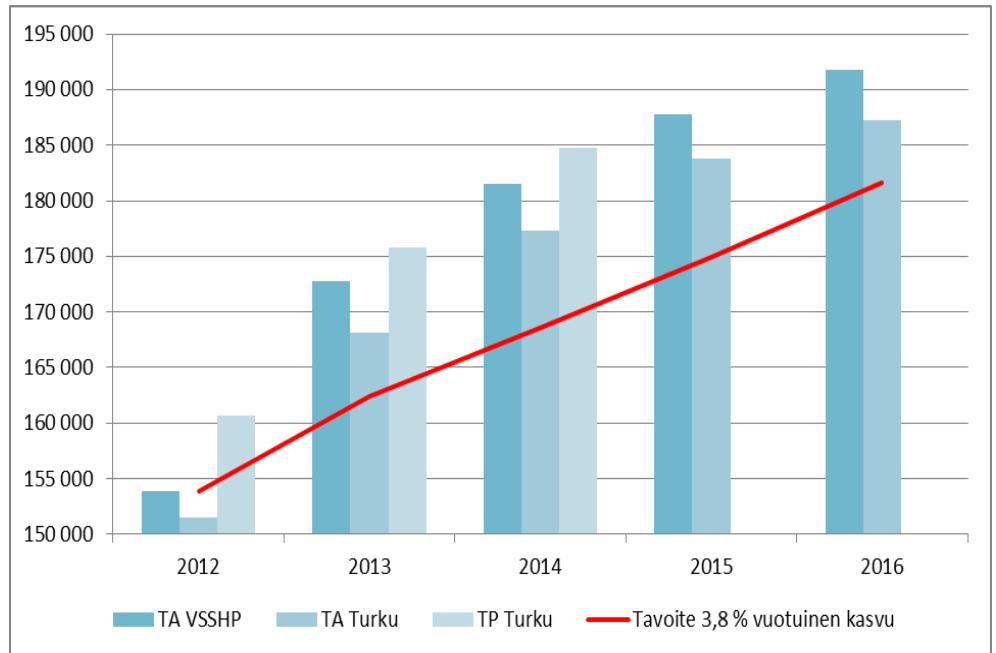
Merkittävin kuntien toimintaan ja palvelujen tuottamistapaan vaikuttava hanke on käynnissä oleva sote-uudistus. Toistaiseksi ei ole käytettävissä laskelmia uudistuksen toteutuksesta ja sen toiminnallisista ja taloudellisista vaikutuksista verrattuna nykyiseen toimintatapaan. Toteutuessaan uudistus tarkoittaa joka tapauksessa merkittävää muutosta kaupungin toimintaan ja näitä muutoksia ei vielä ole pystytty arvioimaan.

Haasteena suunnittelukaudella on erityisesti kasvava työttömyys ja siitä aiheutuva työllisyyskustannusten kasvu samoin kuin erikoissairaanhoidon kustannuspaineet. Lisää haasteita tuo turvapaikkahakijoiden ennätyksellinen laajuus, minkä kustannusvaikutuksia ei tässä vaiheessa tiedetä.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kustannuskehitys on viime vuosina ollut yleiseen taloustilanteeseen nähden poikkeuksellisen korkea. Maksuosuudet sairaanhoitopiirille ovat poikkeuksetta ylittäneet sairaanhoitopiirin vuonna 2012 asettaman 3,8 prosentin kasvun. Lisälaskut kunnille ovat merkinneet samalla omien palvelujen heikentämistä. Sairaanhoitopiiri on asettanut vuoden 2016 talousarvion reunaehdoksi, että jäsenkuntien maksuosuuden kasvu voi olla enintään +2,1 % talousarviosta 2015. Vaikka sairaanhoitopiiri on tarkistanut kasvuprosenttiaan alaspäin vuoden 2012 tasosta, se on edelleen ja erityisesti viime vuoden kehitys huomioiden erittäin haasteellinen. Lautakunnan vuoden 2016 talousarvio on laadittu kaupunginvaltuuston kesäkuussa vahvistamaan suunnittelulukuun. Tämä tarkoittaa sitä, että lautakunnan nettomenojen muutos vuoden 2015 muutettuun talousarvioon jää negatiiviseksi. Kun sairaanhoitopiirin maksuosuudet sosiaali- ja terveyslautakunnan koko

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	2
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

budjetista ovat vuosittain olleet yli 30 prosenttia, merkitsee se paineita oman toiminnan sopeuttamiseen. Koko kaupungin nettomenoista sairaanhoitopiirin maksuosuudet ovat olleet lähes 20 prosenttia. Kaupunginjohtajan esityksessä kaupungin talousarvion 2016 nettomenojen kasvu on 0,5 prosenttia verrattuna vuoden 2015 muutettuun talousarvioon.

Sairaanhoitopiirin maksuosuuden kasvu 2012-2016 (miljoonaa euroa).

Työmarkkinatukiudistus on lisännyt kuntien kustannusvastuuta. Työmarkkinatuen kuntaosuus on noussut viimeisen kahden vuoden aikana 11 milj. euroa. Nykyisellä suhdanteella ja verkkaisella elpymisellä kustannusten voitaneen ennakoida vielä kasvavan.

Vallitseva pakolaistilanne on syytä huomioida ja arvioida taloussuunnitelma-kauden toimintasuunnitelmissa. Toistaiseksi muuttuvia tekijöitä lienee niin paljon, ettei edes arviolaskelmia vaikutuksista kannattane tässä vaiheessa tehdä. Pakolaistilanteen vaikutukset arvioidaan toiminnan ja talouden suunnittelussa vuoden 2016 aikana.

Kaupunginvaltuuston 3.12.2012 hyväksymässä talousarviossa asetettiin talousarvioraami alkavalle valtuustokaudelle. Talouden ennakoitiin kääntyvän kasvuun vuonna 2015. Silloin käytössä olleisiin ennusteisiin nähden tilanne on muuttunut. Asetettuun raamiin nähden kansallinen taloustilanne on osoittautunut toistuvasti oletettua heikommaksi ja myös arviot keskipitkällä aikavälillä ovat heikentyneet. Kehityksen taustalla ovat olleet maailmantalouden ja euroalueen ongelmat sekä osaltaan Suomen teollisuuden rakennemuutos ja heikko kilpailukyky. Yleisen taloustilanteen johdosta veroennusteet ovat heikot ja kuntatalouden tasapainoa ei ole pystytty saavuttamaan. Edelleen vuoden 2015 talousarvion pohjana käytetyt Kuntaliiton antamat veroperusteet osoittautuivat jo alkuvuodesta ylioptimistisiksi. Ensimmäisen kerran arvioita tuotiin alaspäin helmikuussa ja uudelleen toukokuussa saatuja ennusteita mukailten.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	3
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

Kaupunginjohtajan talousarvioesityksen tavoitteena on kaupungin talouden tasapainon saavuttaminen suunnitelmakauden lopulla vuonna 2018 valtuuston aiemman linjauksen mukaisesti, vaikka yleinen taloudellinen tilanne koko Suomessa ja verorahoituksen heikko kasvu asettaa sille merkittäviä haasteita.

Maan uuden hallituksen hallitusohjelmaan sisällytettiin toimenpiteitä julkisen talouden ja kuntatalouden tasapainottamiseksi. Hallitusohjelman pohjalta rakennettu valtion talousarvioesitys muuttaa kuntien rahoitusta. Veropohja kapeenee ja valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa on tarkistettu. Lisäksi kunnille annetaan mahdollisuus nostaa perimiään palvelumaksuja sekä joissakin kohdin järjestää toimintaa uudelleen kevenevän normituksen seurauksena.

Valtioneuvosto on perusteluissaan esittänyt hyödyksi kuntien tulopohjan kasvattamista sekä menojen vähentämistä. Kuntien näkökulmasta asia ei ole näin yksinkertainen. Varma asia on se, että kunnille osoitetut valtionosuudet tulevat laskemaan. Kuntien tulee tehdä omat päätökset ja toimintasuunnitelmien tarkennukset menojen vähentämiseksi sekä tulojen lisäämiseksi.

Verorahoituksen kehitys

Valtion vuoden 2016 talousarvion sisältyy kuntien näkökulmasta kaksi merkittävää päätöstä verorahoitukseen liittyen. Ensimmäinen koskee veroperusteiden muutoksia, joiden seurauksena kuntien saamat verotulot putoavat. Verotuloja vähentävät mm. ansiotuloista tehtävien vähennysten korottaminen ja kuntien yhteisövero-osuuden määräaikaisen korotuksen päätyminen vuoden 2015 lopussa. Hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten vaikutus verotuottoihin kompensoidaan kunnille korottamalla vastaavalla summalla.

Toinen valtion päätös koskee vuosittain tehtävää kustannustenjaon tarkistusta, jossa korjataan laskennalliset kustannukset vastaamaan toteutuneita kustannuksia. Tämän seurauksena kuntien valtionosuudet tulevat tänä vuonna kasvamaan 300 miljoonaa.

Edellä mainittujen lisäksi valtioneuvoston talousarvioesitys sisältää pienempiä, mutta toimintaan sidottuja muutoksia. Taloussuunnitelman laatimisessa on hyödynnetty Kuntaliiton antamia ennusteita verotulojen kehityksestä sekä arviota ensi vuoden valtionosuuksista. Valtioneuvoston esitykset on huomioitu Kuntaliiton laskelmissa.

Kokonaisuutena kaupungin verorahoituksen ennustetaan kasvavan kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna 1,0 %, jolloin se on kevään suunnittelulukuja vastaavalla tasolla (suunnitteluluku 994,9 milj. euroa, talousarvioesitys 994,6 milj. euroa). Verorahoituksen sisällä verotulot tulevat putoamaan merkittävästi, mutta valtionosuudet tulevat kasvamaan vastaavasti.

Taloussuunnitelmakaudella valtiovarainministeriö on reivannut omia ennusteitaan merkittävästi. Uusimmissa ennusteissa verotulojen kehitys korreloi suoraan maltillisen bruttokansantuotteen kehityksen kanssa. Erityisesti telakan ilahduttavasti parantunut tilauskanta sekä alueemme suurimpien yritysten vakaata liiketoimintaa antaa Turun seutukunnalle kuitenkin uskoa talouden elpymiseen, ehkä jopa keskimääräistä nopeammin.

Henkilöstö

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	4
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

Talousarvioesitykseen sisältyvä henkilöstösuunnitelma vähentää kaupungin henkilöstötyövuosien määrää vuonna 2015 keväällä vahvistetun tavoitteen mukaisesti 175:llä.

Henkilöstön voimavarana – ohjelman vuoden 2016 tavoitteet ovat:

- Toimintaedellytykset ovat laadukasta työtä tukevat: resurssien riittävyys sekä työympäristön soveltuvuus työhön ovat kunnossa
- Kriittinen osaaminen on määritelty ja osaaminen on riittävällä tasolla
- Paremmen johtamisen kokonaisuus edistää Turun kaupungin työpaikkojen vetovoimaisuutta

Tehtyjen henkilöstösuunnitelmien aktiivinen seuranta on avainasemassa vuoden 2016 aikana.

Talousarvioon kunkin toimielimen kohdalle on kirjattu henkilötyövuositavoitteet (Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, Taulukko Toimialan htv). Henkilöstösuunnitelmat tulee tuoda talousarvion täytäntöönpanon yhteydessä kaupunginhallituksen vahvistettavaksi.

Investoinnit

Turun kaupungin bruttoinvestoinnit tulevat talousarvioesityksen mukaisesti taloussuunnitelmakaudella olemaan 113,0 milj. euroa vuonna 2016 ja 91,1 milj. euroa vuonna 2017.

Vuoden 2016 talousarvion laadinnassa investointien suunnittelun lähtökohtana toimivat kaupunginvaltuuston hyväksymät toimielinkohtaiset suunnitteluluvut. Suunnittelulukujen vahvistamisen jälkeen tapahtunut merkittävin muutos infrapalveluiden investointien osalta on ollut Kakolan alueelle sijoittuvan funikulaari -hankkeen lisäys vuosille 2016 ja 2017.

Kiinteistöliikelaitoksen investointitasoja on pyritty keventämään mm. tilahankkeiden osalta hyödyntämällä taseen ulkopuolisia toteutusratkaisuja. Esimerkkinä tästä on Yli-Maarian kouluhanke. Kiinteistöliikelaitoksen tilapalveluiden investointien muutoksista merkittävin on päätös Yli-Maarian kouluhankkeen aikaistamisesta niin, että hanke valmistuu aiemman vuoden 2020 sijasta jo vuonna 2018. Lisäksi hanketta esitetään toteutettavaksi yhtiömuotoisena, taseen ulkopuolisena hankkeena.

Merkittäviä investointikohteita vuonna 2016 ovat koulukiinteistöt, joista peruskorjauksen kohteena ovat Katedralskolan, Pallivahan koulu, Luostarivuoren koulu, Puropellon koulu sekä Puolalan koulu. Lisäksi Samppalinnan maa-uimalan peruskorjaukselle sekä Kaupungintalon valtuustosalin restaurointimaalaukselle ja siipirakennuksen korjaukselle on varattu rahaa vuoden 2016 talousarviossa.

Lähes kaikki Kiinteistöliikelaitoksen tilapalveluiden vuoden 2016 investointiohjelman kohteet ovat peruskorjauskohteita, lukuun ottamatta Peltolan koulutalon yhteyteen rakentuvaa Infoteekki-uudisrakennusta, jonka on tarkoitus valmistua vuoden 2016 aikana.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	5
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

Maankäytön strategiset hankkeet sisältyvät kiinteistöliikelaitoksen, vesiliikelaitoksen ja ympäristötoimialan strategiaan sopimuksiin (liitteessä 1). Kiinteistöliikelaitoksen tilapalveluiden investointiohjelma on esityksen liitteenä 2.

Vuoden 2016 investointeihin sisältyy 25,0 milj. euron sijoitus, joka liittyy Turun seudun sosiaali- ja terveystaloustaloustieteiden Oy:n vaihtovelkakirjalainan muuttamiseen enintään 25 milj. euroa yhtiön omaksi pääomaksi. Vastaavalla määrällä kaupungin antolainat vähenevät, joten järjestelyllä ei ole vaikutusta kaupungin rahoitusasemaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olevien kiinteistöjen luovutus ja siihen liittyvät rahoitusjärjestelyt eivät olleet tiedossa suunnittelulukuja vahvistettaessa.

Rahoitus

Varsinaisen toiminnan ja investointien tulosrahoitus ei riitä kattamaan niistä aiheutuvia menoja. Toiminnan ja investointien rahoitustarve on 74,6 milj. euroa, antolainoja myönnetään 50,5 milj. eurolla ja velkaa lyhennetään 50,0 milj. eurolla. Investointien, lainanlyhennysten ja muiden pitkävaikutteisten menojen rahoittamiseen otetaan uutta pitkäaikaista velkaa 100,0 milj. euroa.

Taloussuunnitelmavuosien 2017 – 2019 velan lisäykseksi on merkitty 65 – 40 milj. euroa per vuosi. Valtuuston asettamassa velkaraamissa pysyminen edellyttää nettokäyttömienojen maltillista kehystä.

Tasapainotus ja uudistamistoimenpiteiden yhdistäminen

Kaupunginhallitus päätti 4.3.2013 käynnistää uudistamisohjelman, joka perustuu kaupunginvaltuuston vuodelle 2013 hyväksymään talousarvioon. Sen avulla uudistetaan kaupungin toimintaa vastaamaan toiminnan rahoittamiseen ennakoituja tuloja. Valtuutuksen mukaan uudistamisohjelman laadinta perustui uudistuvan toimintamallin ja strategian pohjalle ja sen valmistelu aloitettiin heti vuoden 2013 alussa.

Toimielimet tekivät esityksen 109 toimenpiteestä, joiden tavoitteena on parantaa kaupungin taloudellista asemaa. Vaikutukseltaan toimenpiteet jakautuvat sekä käyttötalouteen, investointeihin että rahoitukseen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.6.2013 suunnitteluluvut taloussuunnitelmakaudelle 2014 - 2016 sekä uudistamisohjelman, johon se lisäsi 19 toimenpidettä.

Joulu-tammikuussa 2013 käynnistettiin uudistamisohjelman jatkovalmistelu, jonka aikana toimenpide-ehdotuksia ja uusia avauksia pyydettiin koko henkilöstöltä. Osa ehdotuksista johti välittömiin toimenpiteisiin ja osa huomioitiin toimialojen jatkovalmistelussa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.8.2014 uudistamisohjelman jatkovalmistelun 72 toimenpidettä (U2). Toimialat ovat aloittaneet toimenpiteiden valmistelun.

Näiden lisäksi aiemmin tehtyä palveluanalyysiä on syvennetty tarkemmalle tasolle suorittamalla koko kaupungin toiminnan käsittävä toimintanalyysi. Toimialat ovat valmistelleet toimintanalyysin pohjalta toimenpide-ehdotuksia, jotka on tuotu lauta- ja johtokuntien käsittelyyn.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	6
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

Hyväksytyt toimenpiteet ovat sisällöltään vaihtelevia. Osa toimenpiteistä on strategisia ja osa hyvinkin konkreettisia toimenpiteitä. Toimialat ovat tarkastelleet hyväksytyjä toimenpiteitä ja todenneet niissä olevan päällekkäisyyksiä. Tämän jälkeen toimialakohtaisesti on valmisteltu esitykset, jossa yhdistetään päällekkäiset toimenpiteet ja kirjataan päivitetty uudistamistoimenpiteet joko strategiseen tai operatiiviseen sopimukseen. Strategiset sopimukset ovat liitteenä 1. Operatiiviset sopimukset hyväksytään talousarvion täytäntöpanon yhteydessä.

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kaupungin taloudellinen tilanne on haastava, mutta hallinnassa.

Käyttötalouden nettomenojen kehitys on ollut ongelmana viime vuosina. Yleinen taloustilanne ja työttömyyden kasvu ovat näkyneet vuosien 2014 ja 2015 talousennusteissa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden kysynnän kasvu ja sairaanhoitopiirin kustannustason kasvu on pitänyt käyttötalouden menokehityksen korkealla. Samat tekijät näkyvät myös vuoden 2016 talousarvion menokasvuna. Merkittävä kustannuskehitykseen vaikuttava muutos on ollut esim. työmarkkinatukea koskeva lainsäädännön muutos, jossa kuntien vastuuta työmarkkinatuesta ja työttömien aktivoimisesta kasvatetaan. Muutos astui voimaan vuoden 2015 alussa.

Kesäkuussa 2015 vahvistettujen suunnittelulukujen lähtökohtana oli vuoden 2015 talousarviossa pysyminen. Vuoden 2015 aikana tehtyjen talousennusteiden perusteella nähtiin, että talousarvioylityksiä on tulossa ja talousarvion 2015 määrärahoja korotettiin valtuuston syyskuussa tekemällä päätöksellä. Kehitys näkyy nyt myös talousarvion 2016 ja taloussuunnitelman 2017 – 2019 luvuissa. Toimielinten yhteenlasketut nettokäyttömenot ylittyvät suunnittelukuun verrattuna 13,1 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto vahvisti kesäkuussa 2015 nettokäyttömenojen suunnitteluluvuksi vuodelle 2016 yhteensä 980,7 milj. euroa. Talousarviossa vuoden 2016 toimintakatteeksi muodostuu 993,8 milj. euroa. Nettokäyttömenojen kasvu vuoden 2015 muutettuun talousarvioon verrattuna voidaan kuitenkin pitää maltillisena. Kasvuksi tulee 0,5 prosenttia. Suunnittelulukua laskettaessa kasvuksi asetettiin 0,2 prosenttia.

Lauta- ja johtokuntien esitykset on laadittu lähtökohtaisesti kaupunginvaltuuston vahvistamaan suunnittelulukuun. Poikkeuksena oli kasvatus- ja opetuslautakunta, jonka esitys ylitti suunnitteluluvun 2,4 milj. euroa. Lautakunnan talousarvio palautettiin kaupunginjohtajan esityksessä suunnitteluluvun tasolle. Lähipalveluihin saatavat valtionosuudet tulevat laskemaan ja se ei mahdollista nettomenojen kasvattamista.

Lauta- ja johtokuntien ehdottamat muutokset taloussuunnitteluraamiin:

Ympäristötoimiala, kiinteistötoimiala, sivistystoimiala ja vapaa-aikatoimiala ovat tehneet ehdotukset muutoksista taloussuunnitteluraamiin. Talousarvioon kunkin toimielimen kohdalle on kirjattu kaupunginjohtajan hyväksymät muutosehdotukset (Taulukko Muutokset, Kj).

Ympäristötoimialan muutosehdotukseen on kirjattu kehittämistoimenpiteitä, jotka eivät mahtuneet talousarvioraamiin. Kaupunginjohtaja esittää, että ympäristötoimialan kehittämistoimenpiteet sisältyvät talousarvioon ja ne voidaan toteuttaa ympäristötoimialan ja/tai kaupunginhallituksen talousarvion

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	7
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

puitteissa. Sähköbussihankkeeseen on varattu 300.000 euroa kaupunginhallituksen investointiosaan.

Kiinteistötoimialan muutosehdotukset on huomioitu kaupunginjohtajan esityksessä siten, että kokonaisinvestointitaso saatetaan vastaamaan suunnittelulukua.

Kasvatus- ja opetuslautakunta on esittänyt kaupunginvaltuustolle, että suomen- ja ruotsinkieliseen perusopetukseen kohdennetaan kahden miljoonan euron lisämääräraha henkilöstökuluihin, joilla estetään opettajien ja koulunkäynninohjaajien määrän vähentämistä. Kaupunginjohtajan esitykseen ei sisälly esityksen mukaista lisämäärärahaa.

Kulttuurilautakunta on esittänyt toimintakatteeseen muutosta kunnallisen työ- ja virkaehtosopimuksen mukaisen palkkahinnoitteluliitteisiin kohdistuvan palkantarkistusten kattamiseen. Kaupunginjohtajan esitykseen ei sisälly kulttuurilautakunnan lisämäärärahaesitystä. Nuorisotyön ja nuorisolautakunnan 70v. – juhluvuoden kustannuksiin varataan 50.000 euroa kaupunginhallituksen edelleen kohdistettaviin määrärahoihin.

Sisäisten vuokramääritysten tarkistus

Kaupunginjohtajan esityksessä on kaikille toimielimille lisätty sisäisten vuokramäärityksen tarkistusten aiheuttamat lisäykset toimintamenoihin, mikä seilittää toimielinkohtaiset suunnitteluluvun ylitykset. Sisäisten vuokrien korotus sisältyy kiinteistöliikelaitoksen vuokratuloihin ja vaikutus kaupungin nettokäytömenoihin eliminoituu.

Vuokrajärjestelmän muutosten lisäksi poikkeamia suunnittelulukuun aiheuttaa sosiaali- ja terveyshuollon käytössä olleiden rakennusten luovutuksen ja takaisinvuokrauksen vaikutus. Järjestelyssä nettokäyttömenot kasvavat, mutta kasvua kattaa kiinteistöverotuotto sekä rahoitustuottojen kasvu. Rakennuksista kirjatut suunnitelman mukaiset poistot jäävät pois. Järjestelyn kokonaisvaikutus kaupungin tulokseen on laskettu olevan 1,6 milj. euroa positiivinen ja vuoden 2016 alussa tapahtuvan pääomistuksen jälkeen neutraali.

Talouden tasapainotavoitteen saavuttamiseksi taloussuunnitelmavuosien 2017 – 2019 nettokäyttömenojen kasvuksi suunnitelmalukuja vahvistettaessa asetettiin hyvin maltillinen kasvu. Nettokäyttömenojen muutos vuosittain on + 0,4 prosenttia vuonna 2017, + 0,5 prosenttia vuonna 2018 ja + 0,4 prosenttia vuonna 2019. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää rakenteellisten ja tuottavuutta parantavien muutosten toteuttamista ja tiukkaa talousarvion noudattamista. Sosiaali- ja terveyslautakunnan esityksen ja sairaanhoitopiirin budjettoimat erikoissairaanhoidon kustannukset poikkeavat toisistaan. Kaupungin on vaadittava sairaanhoitopiiriltä jatkuvasti tiukempaa talouskuria kustannuskehityksen hillitsemiseksi.

Verorahoitus on talousarviossa 2016 yhteensä 994,6 eli lähes suunnitteluluvun määräinen. Suunnitelmavuosille 2017 ja 2018 verorahoitusta ennakoidaan kertyvän suunnittelulukua enemmän. Taloussuunnittelukauden viimeisen vuoden eli 2019 verorahoitus on 2 milj. euroa suunnittelulukua pienempi.

Rahoitustuottojen ja – kulujen nettomääräksi vuodelle 2016 arvioidaan 33,3 milj. euroa.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	8
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

Vuoden 2016 vuosikate on 34,1 milj. euroa ja se on euromäärä, joka tulorahoituksesta jää investointien, lainanlyhennysten ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen. Tilikauden alijäämäksi muodostuu 15,3 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmakauden lopulla alijäämä supistuu ja suunnitelmakauden viimeisenä vuonna tavoitellaan 4,2 milj. euron ylijäämää.

Talousarvioehdotuksen julkaisumateriaalit (Kaupunginjohtajan esitys, dia-materiaali) ovat luettavissa osoitteessa www.turku.fi/talousarvio.

Liite 1	Strategiset sopimukset
Liite 2	Kiinteistöliikelaitoksen tilapalveluiden investointiohjelma
Liite 3	Turun kaupungin toimintasuunnitelma, vuoden 2016 talousarvio ja vuosien 2016-2019 taloussuunnitelma
Oheismateriaali 1	Linkkikirjasto lauta- ja johtokuntien talousarviopäätöksiin

Kaupunginjohtaja Aleks Randell:

Ehdotus Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä 1 olevat strategiset sopimukset.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle,

että kiinteistöliikelaitoksen tilapalveluiden investointiohjelma hyväksytään liitteen 2 mukaisesti ja

että lauta- ja johtokuntien vuoden 2016 talousarvio ja vuosien 2016-2019 taloussuunnitelman toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vahvistetaan liitteen 3 mukaisesti.

Päätös Asia pantiin pöydälle Mannin Rantasen kannattamana tekemästä ehdotuksesta yksimielisesti.

Kokouksessa asiaa oli selvittämässä johtaja Jukka Laiho.

Kh § 481

Pöydältä 2.11.2015 § 468

Kaupunginjohtaja Aleks Randell 9.11.2015:

Sisäiset tilavuokrat

Sisäisten tilavuokrien ja maanvuokrien määrätymisperusteiden muutos on saatettu loppuun vuoden 2015 aikana. Talousarvion laatimista koskevien ohjeiden mukaan kiinteistötoimialan tilapalvelut määrittää uudet sisäiset vuokrat, jotka ilmoitetaan käyttäjätoimialoille syksyllä 2015. Vuokrajärjestelmän muutoksesta aiheutuvat vuokrien tarkistukset on kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä hyvitetty tai veloitettu toimielimille kiinteistötoimialan ilmoituksen mukaisesti. Toimialojen suunnitteluluku oli asetettu vuoden 2015 talousarvion

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	9
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

pohjalta. Samanaikaisesti on ollut käynnissä sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden uudistamiseen liittyvä vuokrien tarkistus sekä uudistamisohjelmaan sisältyvien tilojen käytön vähentämisen toteuttaminen. Konsernihallinto on käynnistänyt tarkistuslaskennan edellä mainittujen kahden uudistuksen yhteensovittamiseksi. Mikäli tarkistuslaskenta tuo muutoksia, tehdään kaupunginvaltuustolle vuoden 2016 ensimmäisen osavuositarkistuksen yhteydessä esitykset talousarviomuutokseksi. Kaupungin näkökulmasta sisäisen vuokrajärjestelmän muutos on kustannusneutraali. Lauta- ja johtokunnat eivät saa käyttää tilakustannuksista mahdollisesti säästyviä määrärahoja muiden toimintamenojen kattamiseen ellei valtuusto erikseen tee kohdentamista koskevaa päätöstä.

Liite 4 Strategisiin sopimuksiin ja talousarvioehdotukseen tehtävät täsmennykset

Liite 5 Strategiset sopimukset (versio 6.11.2015)

Ehdotus Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä 5 olevat strategiset sopimukset.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle,

että kiinteistöliikelaitoksen tilapalveluiden investointiohjelma hyväksytään liitteen 2 mukaisesti ja

että lauta- ja johtokuntien vuoden 2016 talousarvio ja vuosien 2016-2019 taloussuunnitelman toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vahvistetaan liitteen 3 mukaisesti seuraavin muutoksin:

- sosiaali- ja terveyslautakunta Palvelujen ostot, lisäys 47.531 euroa

- kasvatus- ja opetuslautakunta Palvelujen ostot, lisäys 172.865 euroa

- lauta- ja johtokunnat eivät saa käyttää tilakustannuksista mahdollisesti säästyviä määrärahoja muiden toimintamenojen kattamiseen ellei valtuusto erikseen tee kohdentamista koskevaa päätöstä (Kh/Kj-kirjaus).

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Yrttiahon muutosehdotus, että talousarvio esitetään kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi seuraavin muutoksin, raukesi kannatuksen puuttuessa:

Kj-toimiala

Työllisyyspalvelukeskus

- Pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen ja Kela maksujen nousupaineiden hillitsemiseen + 1 milj. euroa

- Lisätään kaupungin kärkihankkeisiin: Alue toiminta ja lähiöiden kehittäminen. Tavoitteena lisätä lähidemokratiaa, asukkaiden aktiivisuutta, kehittää lähiö-alueita ja estää alueiden eriytymistä.

Sivistystoimiala:

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	10
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

- Perusopetuksen ryhmäkoot pidetään nykytasolla. Opettajien ja koulunkäynninohjaajien palkkaukseen +2,446 milj. euroa.

- Kaupungin omaan varhaiskasvatukseen + 1,7 milj. euroa:
- Varhaiskasvatuksen lisäkysynnästä aiheutuvien kulujen kattamiseen.
 - Varhaiskasvatuksen yli 3-vuotiaiden ryhmät pidetään suhdeluvun 1 aikuinen/7 lasta mukaisena (maksimiryhmäkoko 21 lasta).
 - Kokoaikainen varhaiskasvatus mahdollistetaan edelleen tasa-arvoisesti kaikille lapsille.
 - Osoitetaan varhaiskasvatuksen puuttuvat vakanssit (palkkaamislupien tilalle): 40 lasten-tarhanopettajaa, 35 varahenkilöä, 60 lastenhoitajaa.

- Ammatillisen koulutuksen kasvavaan kysyntään vastaamiseksi +0,8 milj. euroa

Hyvinvointitoimiala:

- Kotihoidon palvelualueen/-alueiden ulkoistamisesta ja kilpailutuksista luovutaan.

- Terveysasemat kaupungin omana toimintana ja kilpailutuksista luovutaan. Terveyspalveluiden oman toiminnan kehittämissuunnitelma valmistellaan.

Em. määrärahalisäykset katetaan tuloveroennustetta korottamalla.

Kiinteistötoimiala, investoinnit:

- Lisätään Pportsakoti II, suunnitteluvaraus 100 000 euroa.

- Lisätään Pansion yhtenäiskoulu (yläkoulu ja alakoulun peruskorjaus), valmistumis-vuositaloite 2020 (hankkeen kustannus hankesuunnitelman mukaan noin 10 milj. euroa, kohdistuu suunnitteluvuosille).

Kv § 197

Liite 1 Kiinteistöliikelaitoksen tilapalveluiden investointiohjelma

(kaupunginhallituksen liite 2)

Liite 2 Turun kaupungin toimintasuunnitelma, vuoden 2016 talousarvio ja vuosien 2016-2019 talous-suunnitelma

(kaupunginhallituksen 9.11.2015 § 481 hyväksymät muutokset huomioitu)

Oheismateriaali 1 Strategiset sopimukset 2016 (versio 6.11.2015)

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää,

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	11
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

että kiinteistöliikelaitoksen tilapalveluiden investointiohjelma hyväksytään liitteen 1 mukaisesti ja

että lauta- ja johtokuntien vuoden 2016 talousarvio ja vuosien 2016-2019 taloussuunnitelman toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vahvistetaan liitteen 2 mukaisesti.

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti,

että Kiinteistöliikelaitoksen tilapalveluiden investointiohjelma hyväksytään liitteen 1 mukaisesti ja

että lauta- ja johtokuntien vuoden 2016 talousarvio ja vuosien 2016-2019 taloussuunnitelman toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vahvistetaan liitteen 2 mukaisesti seuraavilla muutoksilla ja talousarviolausekkeilla täydennettynä: Kaupunginhallitus ja konsernihallinto

1. Kj varaus 1 M€ (v. 2016), eri päätöksillä erityistoimiin työttömyyden hoitamiseksi

- rahoitusaliijäämän lisäys 0,5 M€, valtiolle maksettavan korvauksen vähennys 0,5 M€.

2. Kj varaus 0,5 M€ (v. 2016) eri päätöksillä maahanmuuttoon kohdistuviin erityistoimiin

- rahoitusaliijäämän lisäys 0,5 M€.

3. Tekstilisäys:

Maahanmuuttajakoordinaattorin tehtävä muutetaan kokopäivätoimiseksi.

4. Tekstilisäys:

Selvitetään muuttuneessa tilanteessa mahdollisuudet huolehtia kotitalousjätteen energiatuotannosta Lounais-Suomen Jätehuoltoyhdistön toiminta-alueella siten, että LSJH oy on osaomistajana.

5. Tekstilisäys:

Tiedolla johtaminen otetaan keskeiseksi hankkeeksi, joka velvoittaa hoitaman liitteessä 5. kohdassa 3.2.4 mainitut asiat niin, että tiedolla johtamiseen siirtyminen voitaisiin aloittaa 2017.

6. Tekstilisäys:

Selvitetään edellytykset joidenkin palveluiden hankkimisesta in-housejärjestelmällä konsernin sisällä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta

7. Tekstilisäys:

Taataan paperittomille alle 18-vuotiaille sekä raskaana oleville nai-

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	12
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

sille oikeus terveydenhoitoon.

8. Tekstilisäys:

Selvitetään ja tarvittaessa valmistellaan toimenpiteet, joihin pitää mahdollisesti ryhtyä sote-ratkaisun pohjalta.

9. Tekstilisäys:

Edistetään monipuolisesti kokeilumahdollisuuksia palveluissa talousarvion puitteissa, esimerkiksi seniorien palveluohjauksessa ja kuntoutuspalveluissa. Tarvittaessa käytetään myös palvelusetelitä.

Kasvatus- ja opetuslautakunta

10. 1,5 M€ lisäys sekä 0,5 M€ kohdistus säästyvistä vuokramenoista ryhmäkokojen kasvun ehkäisyyn (v. 2016)

- budjetti tasapainotetaan lisäämällä alijäämää.

11. Tekstilisäys:

Selvitetään juuri maahan muuttaneiden lasten mahdollisuudet jatkaa tarvittaessa valmistavassa opetuksessa yhden vuoden jälkeen, mikäli lapsen kielellinen kehitys sitä vaatii.

12. Tekstilisäys:

Turussa noudatetaan toistaiseksi nykyistä varhaiskasvatustakia. Mikäli eduskunta säätää lait, jotka poistavat subjektiivisen päivähoito-oikeuden tai kasvattaa ryhmäkokoja, niin kaupunginhallitukselle tuodaan päätettäväksi minkälaista järjestelmää Turussa siitä eteenpäin noudatetaan.

13. Tekstilisäys:

Tehdään sivistystoimialalla suunnitelma alueellisen tasa-arvon tukemiseksi.

Kulttuurilautakunta

14. 100 000 € (v. 2016) lisäys vapaa-ajan toimialalle kirjastotoiminnan palvelutason turvaamiseksi

- budjetti tasapainotetaan lisäämällä alijäämää.

Nuorisolautakunta

15. Tekstilisäys:

Turvataan aidosti ruotsinkielisen nuorisotyön toimintaedellytykset.

Liikuntalautakunta

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	13
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

16. Tekstilisäys:

Turvataan uintimahdollisuudet Samppalinnan maauimalan korjauksen aikana.

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta

17. Tekstilisäys:

Tuodaan Itäisen Rantakadun pyöräväylä päätettäväksi, suunnitellaan Puutarhakadun pyöräväylä ja varmistetaan, että Humalistonkadun pyörätie toteutetaan 2017.

18. Tekstilisäys:

Turvataan edellytykset riittävän tehokkaaseen kaavoitukseen.

Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

19. Tekstilisäys:

Runkobussilinjaston suunnittelua on jatkettava. Joukkoliikennetoimiston on ilmoitettava toimenpiteistä 28.2.2016 mennessä kaupunginhallitukselle.

Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta

20. Tekstilisäys:

Kehitetään lähiöitä suunnitelmallisesti aloittaen Pansio-Pernosta yhteistyössä kaupunginosayhdistysten, alueella toimivien järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Kaupunkikonsernin kaikkien osien tulee ottaa painopiste huomioon toiminnassaan.

21. Tekstilisäys:

Kiirehditään Kiinteistöliikelaitoksen toiminnan uudistusta.

22. Tekstilisäys:

Lisätään investointi ohjelmaa vuodelle 2019 Kaksikerran koulu (uudisrakennus) suunnittelumääräraha 40 000 € ja vuodelle 2018 Pansion koulu (peruskorjaus) suunnittelumääräraha 40 000 €.

Liite 3

Äänestyslistat 1-27

Asian käsittely kokouksessa

Ryhdyttäessä käsittelemään asiaa puheenjohtaja Lehtinen ilmoitti, että ensin suoritetaan yleiskeskustelu, jonka aloittaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja, minkä jälkeen pidetään ryhmäpuheenvuorot ryhmien suuruusjärjestyksessä ja sen jälkeen muut puheenvuorot. Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 18 §:n nojalla puheenjohtaja ilmoitti rajoittavansa tässä asiassa pidettävien ryhmäpuheenvuorojen pituuden enintään 10 minuuttiin ja muiden puheenvuorojen pituuden puhujakorokkeelta enintään 5 minuuttiin ja paikalta enintään 2

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	14
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

minuuttiin. Vastauspuheenvuoroja ei myönnetä. Yleiskeskustelun jälkeen käsitellään talousarvioehdotukseen ja taloussuunnitelmaehdotukseen esitettävät muutokset.

Yleiskeskustelun jälkeen siirryttiin käsittelemään kaupunginhallituksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotukseen esitettäviä muutoksia.

Puheenjohtaja Lehtinen totesi asian käsittelystä seuraavaa:

Käsittelyn pohjana on kaupunginhallituksen 9.11.2015 tekemä ehdotus (liite 2). Valtuustoryhmien etukäteen ilmoitetuista muutosehdotuksista on koottu yhteenvetoluettelo, joka on jaettu valtuutetuille ennen kokouksen alkua.

Muutosehdotusten tultua käsitellyiksi katsotaan kaupunginvaltuuston hyväksyneen koko talousarvion vuodelle 2016 ja taloussuunnitelman vuosille 2016 - 2019.

Muutosehdotusten käsittelyjärjestys

Puheenjohtaja Lehtinen esitti, että tehdyt muutosehdotukset käsitellään valtuutetuille ennen kokousta jaetun muutosehdotuksista laaditun yhteenvetoluettelon pohjalta.

Käsittelyjärjestys hyväksyttiin.

Tehdyt muutosehdotukset

Kattelus teki Pietarin kannattamana, sittemmin kaupunginvaltuuston päätökseksi tulleet, muutosehdotukset (nro 1-22) vuoden 2016 talousarvioon ja vuosien 2016-2019 taloussuunnitelmaan.

Li Andersson teki Heikkilän kannattamana seuraavat 12 muutosehdotusta:

Kaupunginhallitus/konsernihallinto

1. Lisätään kaupungin kärkihankkeisiin:

Aluetoiminta ja lähiöiden kehittäminen.

Tavoitteena lisätä lähidemokratiaa, asukkaiden aktiivisuutta, kehittää lähiöalueita ja estää alueiden eriytymistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta

2. Kotihoidon palvelualueen/-alueiden ulkoistamisesta ja kilpailutuksista luovutaan.
3. Terveysasemat kaupungin omana toimintana ja kilpailutuksista luovutaan. Terveyspalveluiden oman toiminnan kehittämissuunnitelma valmistellaan.
4. Sosiaali- ja terveyslautakunnan alibudjetoinnin korjaaminen.

T/M	TAE 2016 (1.000 €)	Taloussuunnitelma (1.000€)		
		2017	2018	2019

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	15
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

M	+4 700			
---	--------	--	--	--

Kasvatus- ja opetuslautakunta

5. Perusopetuksen ryhmäkokojen pitämiseksi nykytasolla, opettajien ja koulunkäynninohjaajien palkkaukseen. Päiväkotij- ja kouluruokailujen leikkausten estämiseen ja laadun parantamiseen.

T/M	TAE 2016 (1.000 €)	Taloussuunnitelma (1.000€)		
		2017	2018	2019
M	+ 2 446			

6. Varhaiskasvatuksen lisäkysynnästä aiheutuvien kulujen kattamiseen kaupungin omaan tuotantoon. Kunnallisen ja yksityisen päivähoiton suhteellinen osuus (%) vuoden 2015 tasossa 73/27.

7. Ammatillisen koulutuksen kasvavaan tarpeeseen vastaamiseksi.

T/M	TAE 2016 (1.000 €)	Taloussuunnitelma (1.000€)		
		2017	2018	2019
M	+ 800			

8. Kokoaikainen varhaiskasvatus taataan edelleen tasa-arvoisesti kaikille lapsille.

9. Varhaiskasvatuksen yli 3-vuotiaiden ryhmät pidetään suhdeluvun 1 aikuisen/7 lasta mukaisena (maksimiryhmäkokoo 21 lasta).

T/M	TAE 2016 (1.000 €)	Taloussuunnitelma (1.000€)		
		2017	2018	2019
M	+ 1 700			

10. Osoitetaan varhaiskasvatuksen puuttuvat vakanssit (palkkaamislupien tilalle): 40 lastentarhanopettaja, 35 varahenkilöä, 60 lastenhoitajaa.

Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

11. Työmarkkinatuella tai peruspäivärahalla olevien työttömien kausikorttialennus joukkoliikenteeseen.

T/M	TAE 2016 (1.000 €)	Taloussuunnitelma (1.000€)		
		2017	2018	2019
M	+ 110			

Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta

12. Lisätään Pansion yhtenäiskoulu (yläkoulu ja alakoulun peruskorjaus), valmistumisvuositavoite 2018 (hankkeen kustannus hankesuunnitelman mukaan noin 10 milj. euroa, kohdistuu suunnitteluvuosille).

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	16
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

T/M	TAE 2016 (1.000 €)	Taloussuunnitelma (1.000€)		
		2017	2018	2019
M	+ 40	+ 5000	+ 5000	

Tavio teki Laakson kannattamana seuraavat 10 muutosehdotusta:

Kaupunginhallitus/konsernihallinto

1. Turvapaikanhakijat

Suomeen kohdistuu ennennäkemätön turvapaikanhakijatulva, josta osa pyrkii Turkuun. Turvapaikkajärjestelmää luodessa ei tiedetty siitä tulevan lain porsaanreikä hallitsemattomalle siirtolaisuudelle ja kansainvaellukselle.

Siirtolaistulvan nopean kasvun vuoksi ei suomalaisella yhteiskunnalla sen paremmin kuin Turun kaupungilla ole enää resursseja majoittaa siirtolaisia tai tarjota näille sosiaaliturvaa ja hyvinvointipalveluja.

Siirtolaistulvasta ei nykyisellään voida rajoilla kontrolloida tulijoiden joukosta tuomittuja seksuaali- tai väkivaltarikollisia tai terroristeja.

Edellä mainituista syistä Turku alkaa toimimaan siirtolaistulvan vähentämiseksi ja hallintaan saamiseksi.

- Kaupunki emon tai konsernin johdon palkkoja ei koroteta vuonna 2016.
- Avustusjärjestelmää kehitetään ja digitalisoidaan.
- Mahdollistetaan kaupunkilaisten osallistuminen talouden suunnitteluun sähköisiä järjestelmiä käyttäen.
- Kiinnitetään huomiota kuntastrategian ajantasaisuuteen vuosittain talousarvion yhteydessä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta

- Kotihoitoa ei lähdetä ulkoistamaan
- Selvitetään miten vammaisten liikkumisedellytyksiä voidaan parantaa Turussa.

Kaupunginhallitus/konsernihallinto

- Turku ei kasvata turvapaikanhakijoiden majoituskapasiteettia.

T/M	TAE 2016 (1.000 €)	Taloussuunnitelma (1.000€)		
		2017	2018	2019
M	- 2 000	- 2 000	- 2 000	- 2 000

- Runosmäen ja Pernon kouluihin ei majoiteta turvapaikanhakijoita.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	17
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

Kasvatus- ja opetuslautakunta

10. Peruskoulujen ryhmäkokoja ei kasvateta.

T/M	TAE 2016 (1.000 €)	Taloussuunnitelma (1.000€)		
		2017	2018	2019
M		+ 2 000	+ 2 000	+ 2 000

Muutosehdotuksiin liittyvä päätöksenteko

Yksimielisesti hyväksytyt muutosehdotukset

Katteluksen Pietarin kannattamana tekemät muutosehdotukset nro 1, 4-6, 8, 10-14 ja 16-22 hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestys 1

Tavion Laakson kannattamana tekemän muutosehdotuksen 1 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Tavion tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa koneäänestyksessä 61 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 6 valtuutettua Tavion muutosehdotusta, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 2

Katteluksen Pietarin kannattamana tekemän muutosehdotuksen 2 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Katteluksen tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa koneäänestyksessä 6 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 60 valtuutettua Katteluksen muutosehdotusta, 1 poissa, joten Katteluksen muutosehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 3

Katteluksen Pietarin kannattamana tekemän muutosehdotuksen 3 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Katteluksen tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa koneäänestyksessä 5 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 61 valtuutettua Katteluksen muutosehdotusta, 1 poissa, joten Katteluksen muutosehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 4

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	18
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

Tavion Laakson kannattamana tekemän muutosehdotuksen 2 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Tavion tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna koneäänestyksessä 56 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 6 valtuutettua Tavion muutosehdotusta, 4 tyhjää ja 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 5

Tavion Laakson kannattamana tekemän muutosehdotuksen 3 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Tavion tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna koneäänestyksessä 55 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 6 valtuutettua Tavion muutosehdotusta, 5 tyhjää ja 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 6

Tavion Laakson kannattamana tekemän muutosehdotuksen 4 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Tavion tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna koneäänestyksessä 55 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 6 valtuutettua Tavion muutosehdotusta, 5 tyhjää ja 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 7

Tavion Laakson kannattamana tekemän muutosehdotuksen 5 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Tavion tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna koneäänestyksessä 56 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 6 valtuutettua Tavion muutosehdotusta, 4 tyhjää ja 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 8

Li Anderssonin Heikkilän kannattamana tekemän muutosehdotuksen 1 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Li Anderssonin tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	19
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

Suoritetussa koneäänestyksessä 56 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 10 valtuutettua Li Anderssonin muutosehdotusta, 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 9

Tavion Laakson kannattamana tekemän muutosehdotuksen 6 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Tavion tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa koneäänestyksessä 52 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 10 valtuutettua Tavion muutosehdotusta, 4 tyhjää ja 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 10

Tavion Laakson kannattamana tekemän muutosehdotuksen 7 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Tavion tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa koneäänestyksessä 53 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 7 valtuutettua Tavion muutosehdotusta, 6 tyhjää ja 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 11

Katteluksen Pietarin kannattamana tekemän muutosehdotuksen 7 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Katteluksen tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa koneäänestyksessä 5 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 60 valtuutettua Katteluksen muutosehdotusta, 1 tyhjää ja 1 poissa, joten Katteluksen muutosehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 12

Katteluksen Pietarin kannattamana tekemän muutosehdotuksen 9 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Katteluksen tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa koneäänestyksessä 3 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 58 valtuutettua Katteluksen muutosehdotusta, 5 tyhjää ja 1 poissa, joten Katteluksen muutosehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 13

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	20
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

Tavion Laakson kannattamana tekemän muutosehdotuksen 8 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Tavion tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna koneäänestyksessä 60 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 6 valtuutettua Tavion muutosehdotusta, 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 14

Tavion Laakson kannattamana tekemän muutosehdotuksen 9 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Tavion tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna koneäänestyksessä 60 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 5 valtuutettua Tavion muutosehdotusta, 1 tyhjä ja 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 15

Li Anderssonin Heikkilän kannattamana tekemän muutosehdotuksen 2 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Li Anderssonin tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna koneäänestyksessä 51 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 14 valtuutettua Li Anderssonin muutosehdotusta, 1 tyhjä ja 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 16

Li Anderssonin Heikkilän kannattamana tekemän muutosehdotuksen 3 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Li Anderssonin tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna koneäänestyksessä 51 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 15 valtuutettua Li Anderssonin muutosehdotusta, 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 17

Li Anderssonin Heikkilän kannattamana tekemän muutosehdotuksen 4 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Li Anderssonin tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	21
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

Suoritettussa koneäänestyksessä 57 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 9 valtuutettua Li Anderssonin muutosehdotusta, 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 18

Li Anderssonin Heikkilän kannattamana tekemän muutosehdotuksen 5 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Li Anderssonin tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa koneäänestyksessä 56 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 9 valtuutettua Li Anderssonin muutosehdotusta, 1 tyhjä ja 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 19

Li Anderssonin Heikkilän kannattamana tekemän muutosehdotuksen 6 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Li Anderssonin tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa koneäänestyksessä 57 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 9 valtuutettua Li Anderssonin muutosehdotusta, 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 20

Li Anderssonin Heikkilän kannattamana tekemän muutosehdotuksen 7 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Li Anderssonin tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa koneäänestyksessä 56 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 10 valtuutettua Li Anderssonin muutosehdotusta, 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 21

Tavion Laakson kannattamana tekemän muutosehdotuksen 10 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Tavion tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa koneäänestyksessä 52 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 7 valtuutettua Tavion muutosehdotusta, 7 tyhjä ja 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 22

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	22
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

Li Anderssonin Heikkilän kannattamana tekemän muutosehdotuksen 8 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Li Anderssonin tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna koneäänestyksessä 53 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 12 valtuutettua Li Anderssonin muutosehdotusta, 1 tyhjä ja 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 23

Li Anderssonin Heikkilän kannattamana tekemän muutosehdotuksen 9 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Li Anderssonin tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna koneäänestyksessä 56 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 9 valtuutettua Li Anderssonin muutosehdotusta, 1 tyhjä ja 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 24

Li Anderssonin Heikkilän kannattamana tekemän muutosehdotuksen 10 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Li Anderssonin tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna koneäänestyksessä 57 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 9 valtuutettua Li Anderssonin muutosehdotusta, 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 25

Katteluksen Pietarin kannattamana tekemän muutosehdotuksen 15 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Katteluksen tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna koneäänestyksessä 4 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 61 valtuutettua Katteluksen muutosehdotusta, 1 tyhjää ja 1 poissa, joten Katteluksen muutosehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 26

Li Anderssonin Heikkilän kannattamana tekemän muutosehdotuksen 11 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Li Anderssonin tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	23
Kaupunginhallitus	468	02.11.2015	2	
Kaupunginhallitus	481	09.11.2015	4	
Kaupunginvaltuusto	197	16.11.2015	10	

Suoritetussa koneäänestyksessä 57 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 9 valtuutettua Li Anderssonin muutosehdotusta, 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestys 27

Li Anderssonin Heikkilän kannattamana tekemän muutosehdotuksen 12 osalta puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne valtuutetut, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne valtuutetut, jotka kannattavat Li Anderssonin tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei". Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa koneäänestyksessä 56 valtuutettua kannatti kaupunginhallituksen ehdotusta ja 9 valtuutettua Li Anderssonin muutosehdotusta, 1 tyhjä ja 1 poissa, joten kaupunginhallituksen ehdotus tuli kaupunginvaltuuston päätökseksi.